

UCHWAŁA NR RG.0007.83.2019

RADY GMINY KOBIOR

z dnia 12 grudnia 2019 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019r., poz. 2277) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2019r. poz. 506 ze zm.)

**Rada Gminy
uchwała:**

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020r. – zwany dalej „programem” – w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały, stanowiący część strategii integracji i polityki społecznej.

§ 2.

Program uwzględnia zadania zawarte w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020, w celu operacyjnym 3: Krajowy program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

§ 3.

Program realizowany jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobiórze.

§ 4.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi oraz Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020r.

Przewodniczący Rady

mgr Przemysław Sawicki

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - zwany dalej „Programem”, stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy, określa sposoby i metody realizacji zadań własnych gminy w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Kobiór, a także źródła ich finansowania.

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy gmin art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019r. poz. 506 ze zm.), a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019r. poz. 2277).

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu;
- 2) działalność profilaktyczną, wychowawczą i informacyjną;
- 3) ograniczanie dostępności alkoholu;
- 4) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- 5) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w Gminie Kobiór opiera się na systemowości i konsekwentnym wdrażaniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie.

Działania te odzwierciedla niniejszy Program, który w sposób kompleksowy podejmuje problemy z obszaru uzależnień od napojów alkoholowych oraz przemocy związanej z uzależnieniem.

Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z „Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”.

CELE I ZADANIA PROGRAMU

Cel główny

Celem głównym Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Kobiór oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Cele szczegółowe

1. Zwiększenie skuteczności nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej poprzez:

- 1) koncentrowanie i kompleksowość działań we wszystkich środowiskach (przedszkole, szkoła, rodzina, środowiska rówieśnicze) oraz wzmocnianie czynników chroniących i eliminowanie czynników ryzyka;
- 2) doskonalenie i integrowanie treści programów profilaktyki problemowej zapobiegającej szerokiemu spektrum zachowań ryzykownych;
- 3) doskonalenie metod i form oddziaływań profilaktycznych oraz stosowanie skutecznych strategii profilaktycznych;
- 4) monitorowanie działań profilaktycznych.

2. Ograniczanie dostępności alkoholu zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, poprzez:

- 1) realizację programów profilaktyki uniwersalnej skierowanych do dzieci i młodzieży;
- 2) działania służb oraz innych podmiotów i osób mające na celu zmniejszenie dostępu osób nieletnich do alkoholu, poprzez szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych oraz poprzez kontrole sklepów i lokali gastronomicznych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwłaszcza zakazu sprzedaży i podawania alkoholu nieletnim, wprowadzenie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych w porze nocnej.

3. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób mających problemy związane z używaniem alkoholu, zwłaszcza dla osób uzależnionych, poprzez:

- 1) udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej w Punkcie Konsultacyjnym;
- 2) wspieranie działania placówek leczenia odwykowego w szczególności poprzez: finansowanie dodatkowych programów terapeutycznych dla uzależnionych, współuzależnionych oraz DDA, a także ofiar i sprawców przemocy domowej, uzupełniających ofertę świadczeń zdrowotnych finansowanych przez NFZ.

4. Zwiększanie dostępności pomocy rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, oraz ochrony przed przemocą w rodzinie, poprzez:

- 1) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie i sytuacje kryzysowe w Punkcie Konsultacyjnym;
- 2) prowadzenie programów i konsultacji edukacyjnych służących zwiększaniu kompetencji i umiejętności wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie i będących w sytuacjach kryzysowych;
- 3) monitorowanie sytuacji osób/rodzin objętych pomocą oraz procedurą „Niebieskiej Karty”, w których występuje również problem uzależnienia.

5. Poprawa współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie poprzez:

- 1) udzielanie pomocy merytorycznej oraz organizacyjnej podmiotom realizującym zadania Programu;
- 2) współdziałanie z instytucjami i organizacjami w realizacji wspólnych przedsięwzięć służących poprawie skuteczności prowadzonych zadań.

Zadania Programu obejmują:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu:

- 1) Udzielanie pomocy osobom uzależnionym oraz zagrożonym uzależnieniem od alkoholu w następujących formach:
  - a) wsparcie działalności punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin, zapewnienie stałych dyżurów specjalistów,
  - b) bieżąca współpraca z poradnią specjalistyczną oraz z grupami wsparcia,
  - c) wspieranie osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnień, wspomaganie procesu zdrowienia (tymczasowy pobyt w mieszkaniu chronionym, aktywizacja zawodowa),
  - d) prowadzenie działań zmierzających do zmotywowania osoby nadużywającej alkoholu do ograniczenia jego spożycia lub, gdy jest to konieczne, podjęcia przez nią leczenia odwykowego,
  - e) pomoc w uzyskaniu miejsca przez osoby uzależnione w ośrodkach leczniczo-odwykowych,
  - f) kierowanie na badanie specjalistyczne w celu wydania opinii psychologiczno-psychiatrycznej,
  - g) kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Tychach o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego,
  - h) prowadzenie bieżącej działalności informacyjnej w środowisku osób uzależnionych w przedmiocie możliwości uzyskania pomocy przez te osoby.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- 1) Ułatwianie kontaktów z poradniami specjalistycznymi, w szczególności z psychologiczną i odwykową.
- 2) Zapewnienie bezpłatnego dostępu do porad prawnych w sferze problematyki związanej z występującymi problemami alkoholowymi, w prowadzonym Punkcie Konsultacyjnym
- 3) Wspieranie rodziny poprzez finansowanie bieżącej działalności placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w której realizowany jest program socjoterapeutyczny lub opiekuńczo-wychowawczy.
- 4) Dofinansowanie zajęć terapeutycznych i grup wsparcia dla osób współzależnych.
- 5) Dofinansowanie pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików – DDA.
- 6) Wsparcie dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym – FAS
- 7) Dofinansowanie kolonii, półkolonii i obozów oraz innych form wypoczynku z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemem choroby alkoholowej i przemocy w rodzinie.
- 8) Finansowanie udziału w szkoleniach, naradach, konferencjach przedstawicieli różnych grup społecznych i zawodowych zwłaszcza w zakresie: interdyscyplinarnej pomocy dziecku i rodzinie z problemem przemocy i uzależnień, trzeźwości kierowców, rozwiązywania lokalnych problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy.
- 9) Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie przez:
  - a) wspieranie działalności placówek dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym punktów konsultacyjnych, ośrodków interwencji kryzysowej, poradnictwa psychologicznego, socjalnego i rodzinnego,
  - b) finansowanie szkoleń dla służb zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie, w tym Zespołu Interdyscyplinarnego,
  - c) dofinansowanie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
  - d) dofinansowanie programów ochrony osób doświadczających przemocy w rodzinie,
  - e) dofinansowanie programów profilaktyki przeciwdziałania przemocy np. warsztaty umiejętności rodzicielskich, programów dla rodziców na temat radzenia sobie z trudnymi sytuacjami wychowawczymi, rozwiązywania konfliktów,
  - f) realizacja oraz wspieranie kampanii i programów dla rodziców promujących wychowanie dzieci bez przemocy.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, oraz innych uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- 1) Działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci i młodzieży:
  - a) wspieranie działań służących pogłębieniu więzi w rodzinie z problemem choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie np. poprzez dofinansowanie ich uczestnictwa w wyjazdowych programach terapeutycznych,
  - b) udzielanie wsparcia finansowego organizatorom wypoczynku zimowego i letniego, którego istotnym elementem będzie realizacja programu profilaktyczno-integracyjnego,
  - c) wspieranie i finansowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem zagospodarowania czasu wolnego, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych (zajęcia sportowe, koła zainteresowań i inne, w tym finansowanie osób prowadzących zajęcia),
  - d) dofinansowanie działalności opiekuńczo-wychowawczej ukierunkowanej na dzieci i młodzież z grup ryzyka, zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i przemocy w rodzinie, a realizowaną przez świetlicę środowiskową prowadzoną przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobiórze,

- e) podejmowanie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych,
- f) prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych oraz innych działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców i opiekunów:
- programów informacyjno-edukacyjnych,
  - programów środowiskowych,
  - programów rówieśniczych,
  - programów socjoterapeutycznych oraz innych programów zawierających elementy terapii,
  - programów adresowanych do tzw. „grup ryzyka”, m. in.: realizacja programów interwencyjnych na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin z problemem alkoholowym,
  - programów nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej z zastosowaniem skutecznych strategii profilaktycznych oraz rozwiązań nowatorskich,
  - programów edukacyjnych dla rodziców i wychowawców.
- 2) Prowadzenie edukacji publicznej we współpracy z mediami publicznymi. Organizowanie i udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach, akcjach profilaktycznych.
- 3) Promocja zdrowego, bezpiecznego stylu życia, zdrowia psychicznego poprzez upowszechnianie i wspieranie różnorodnych form spędzania czasu wolnego, będących formą profilaktyki z dala od alkoholu i narkotyków adresowaną do wszystkich grup wiekowych, poprzez:
- lokalne imprezy o charakterze kulturalnym,
  - lokalne imprezy propagujące kulturę fizyczną i turystykę.
- 4) Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego.
- 5) Zorganizowanie szkolenia dla osób handlujących napojami alkoholowymi na temat zasad obrotu tymi napojami.
- 6) Przeprowadzenie szkolenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz innych osób zaangażowanych w realizację zadań Programu.
- 7) Wspieranie działań zmierzających do ograniczenia dostępności różnych substancji psychoaktywnych (między innymi „dopalaczy” oraz innych środków odurzających).
- 8) Prowadzenie badań, monitorowanie problemów społecznych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie.
- 9) Opracowywanie, wykonywanie materiałów służących realizacji działań z zakresu problematyki uzależnień.
- 10) Inne działania z zakresu profilaktyki.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

- 1) Udzielanie pomocy merytorycznej, organizacyjnej instytucjom, osobom fizycznym, organizacjom pozarządowym, w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy.
- 2) Współdziałanie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, w zakresie realizacji:
- a) programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, rodzin, w tym z grup podwyższonego ryzyka,
  - b) programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin,
  - c) programów szkoleniowych dla osób pracujących z osobami zagrożonymi oraz uzależnionymi od narkotyków.
- 3) Współpraca z ruchami samopomocowymi.

4) Udostępnianie pomieszczeń.

5) Finansowanie wydawnictw oraz prelekcji uświadamiających zagrożenia, które niesie ze sobą spożywanie alkoholu.

5. Ponoszenie kosztów związanych z działalnością Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych polegające na:

1) podejmowaniu czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego wobec osób nadużywających alkoholu i powodujących rozpad życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, systematycznie zakłócających spokój i porządek publiczny, w szczególności:

- przeprowadzanie rozmów motywujących osoby mające problem z nadużywaniem alkoholu do podjęcia leczenia,
- współpraca z rodzinami osób dotkniętych lub zagrożonych problemem alkoholowym (rozmowy motywujące, działania informacyjne itp.),
- kierowanie na badania specjalistyczne w celu wydania opinii psychologiczno- psychiatrycznej,
- składanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w zakresie orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

2) nadzór nad przestrzeganiem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, współpraca z innymi Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, stowarzyszeniami, organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przemocy w rodzinie,

3) udział w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,

4) udział w grupach roboczych.

6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

1) przeprowadzanie kontroli przestrzegania przepisów art. 13 oraz 15 ustawy przez podmioty prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych;

2) organizowanie spotkań z podmiotami posiadającymi zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w celu przypominania obowiązujących zasad sprzedaży tych produktów;

3) zgłaszania przypadków naruszania przepisów organom ścigania;

4) występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego.

7. Ustala się następujące zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych :

1) przewodniczącemu komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniu komisji w wysokości 220 zł,

2) członkowi komisji przysługuje wynagrodzenie za jedno posiedzenie komisji w wysokości 160 zł,

3) podstawę wypłaty wynagrodzenia stanowią listy obecności z danego miesiąca.

8. Wydatki związane z realizacją niniejszego Programu są finansowane z dochodów własnych Gminy, pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w roku 2020 oraz roku poprzednim.

9. Niniejszy Program wchodzi w życie w dniu wejścia w życie uchwały go wprowadzającej z mocą od 01.01.2020r.

Przewodniczący Rady

mgr Przemysław Sawicki